

ρεται πάνυ εκτενῶς ἡ ὑπερβάλλουσα ἀξία τῶν πινάκων διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐκ παραδόσεως ὀνομάτων τῶν δῆμων. Σχήματά τινα τοῦ ἐδάφους μετὰ τοῦ δρόμου τῶν ποταμῶν καὶ τῶν πηγῶν ὁμοῦ θὰ καλῶσιν ἐν παντί καιρῷ τὸν ἔπαινον εἰς κατοικίαν καὶ θὰ περιγράψωσι τὴν φυσικὴν διεύθυνσιν τῶν ὁδῶν. Ἀλλὰ τούτου ἕνεκα πρὸ πάσης λογίας ἀποπειράς δέον πρὸς ἀποφυγὴν πλανῶν νὰ προηγηθῆται ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τοῦ χώρου. Ἐπιτυχῶς λοιπὸν καθορίζει ὁ Μοιχοῖφερ κατὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἐπιγραφῶν τὴν τοποθεσίαν τῶν δῆμων Φλυέων (ἢ Φλυεῖας) τοῦ ὁμοῦ αὐτῆ Ἀθμόνου καὶ τῶν χειροτεχνικῶν δῆμων Ἡφαιστιαδῶν, Εὐπυριδῶν, Κρωπαιῶν, Πηλήκων, Αἰθαλιδῶν καὶ Δαιδαλιδῶν.

Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ μέρει διαφέρει ἡ ἐκθεσις περὶ τοῦ μνημονευθέντος τείχους κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ὄρους. Ἴσως ἡ κατασκευὴ τοῦ τείχους αὐτοῦ ἀνήκει εἰς πολὺ παλαιὰν ἐποχὴν ἢ τε ἐν τῷ ε. π. χ. κίονι μὴ μνημονευμένῃ. Τὸ τεῦχος λήγει εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς εἰς Ἐλευσίνα ἱερᾶς ὁδοῦ. Εὐχόμενος ἐν ἐπιλόγῳ ὁ ἐπικριτὴς τῷ ἐγχειρήματι ἐξ ἴσου ἀγαθὴν τὴν ἔκβασιν, ὡς μέχρι τοῦ νῦν καὶ ἀποφαινόμενος ὅτι οἱ πίνακες τῆς Ἀττικῆς ἅμα περτωθέντες ἐπαξίως θέλουσι χωροστατεῖ τῷ ἐλθετικῷ πίνακι τοῦ Δουφῶρ ἐπανλαμβάνει καὶ ἐπὶ τῆ νῦν εὐκαιρίᾳ τὴν εὐχὴν τῆς ἐξεργασίας μεγάλου σχεδιάσματος τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐν Λευκάδι κατὰ Μάϊον ἀρχόμενον. 1884.

Ν. ΠΕΤΡΗΣ.

Τῷ ἐπ' ἀγαθαῖς ἐλπίσι

Προέδρῳ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως

Χ. Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ.

ΠΕΡΙ ΑΛΒΑΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΜΕΛΕΤΗ

Ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῷ Φιλολογ. Συλλ. «Παρνασσός»

ὑπὸ Σ. ΣΟΚΟΛΗ
(Γατροῦ)

(Ἴδε συνέχεια προηγούμενον φύλλον καὶ τέλος.)

Οἱ Ἄλβανοὶ ἀμέσως ἤρξαντο ἀναχωροῦντες, ἀλλ' ἂν πρὶν ἀναχωρήσωσι τῇ ἐπιμόνῳ εἰσηγήσει τῶν φίλων των Προξένων, ἀπεφάσισάν δῆθεν, ν' ἀποστείλωσιν ἐπιτροπὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων, ὅπως περιέλθωσι τὰ ἀνακτοβούλια τῶν ἐξ μεγάλων δυνάμεων, καὶ ἐπιδώσῃ εἰς ἐκάστην κυβέρνησιν ἀναφορὰν ὑποστηρίζουσαν τὰς δικαίας ἐθνικὰς ἀπαιτήσεις τῶν Ἄλβανῶν, καὶ προφορικῶς ἐκθέσωσι λεπτομερέστερον τὰ ἀφορῶντα τὸν Ἀλβανικὸν Σύνδεσμον, καὶ μέλη δὲ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς προσδιωρίσθησαν ὁ Ἀβδούλ-μπεης Φράσιαρις, καὶ ὁ Μεχμέτ Ἀλῆ-βέης Βρυώνης. Ἀλλ' ὅπως ἐπιτευχθῆ ἡ περιοδεία καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἀπητοῦντο χρήματα, ὑπὸ τοιοῦτου δὲ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως ἐνεφοροῦντο οἱ Ἄλβανοί, ὥστε ἐνῶ τινες ἦσαν ἀρκετὰ πλούσιον, νὰ δαπανήσωσι τὸ ἀπαιτούμενον χρῆμα, οὔτε ἐκ γενικοῦ ἐράνου ἠδυνήθησαν νὰ συλ-

λέξωσι τὰ ἀναγκαζοῦντα ἐξοδα, καὶ ἐπειδὴ συνέφερε τῇ Τουρκίᾳ τὸ τοιοῦτον διάβημα, ἐχορήγησεν αὐτῇ ταῦτα.

Ἀναχωρησάσης τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὀδευούσης εἰς Παρισίους, ἀφοῦ προηγουμένως διήλθεν ἐκ Ρώμης καὶ ἐξεπλήρωσε τὸ πρὸς αὐτὴν καθήκον τῆς, ἡ Βόρειος Γερμανικὴ ἐφημερίς, τὸ ὄργανον τοῦ κ. Βίσμαρκ, δι' ἄρθρου κυρίου, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1879 διεκήρυττεν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅτι ἡ Βυρῶν-πη κάλλιστα γνωρίζει ὅτι ἡ περιοδεύουσα αὐτῇ ἐπιτροπὴ εἶναι ὄργανον τουρκικόν, καὶ ὅτι ἔλαβε καὶ τὰ ἀπαιτούμενα ἐξοδα ἐκ τοῦ τελωνείου Πρεβέζης. Ἡ τοιαύτη διακήρυξις ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας, ὅχι μόνον διέλυσε τὴν Ἀλβανικὴν ἐπιτροπὴν ἀλλὰ συνάμα ἀνεσκεύαζε ἐκ βάθρων, ὅσα ἡ Ἰταλικὴ πολιτικὴ ἐκονοποίει διὰ τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῆς δημοσιογραφίας τῆς. Ἰδοὺ λοιπὸν κατὰ πόσον ἐτήρησαν τοὺς ὄρκους των οὗς ὤμοσαν ἐπισήμως, καὶ ὁποῖος Σύνδεσμος Ἀλβανικὸς ὑπήρξε.

Ὁ Ὄσμάν Κασήμες, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν περιφήμων χειρουργῶν πρακτικῶν Μαργαριτίου καὶ πρόκριτος ὀθωμανός, ἐπιστρέφων ἐκ Πρεβέζης εἰς Μαργαρίτι, καθ' ὁδὸν ἐδολοφονήθη, ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἰακούβ-μπεη Τσαπάρη, ἐκ Λουγαριτίου χωρίου ἀπέναντι τοῦ Μαργαριτίου κειμένου, καὶ τοῦτο διότι πρὸ δεκαετίας, ὁ Ὄσμάν ἐν συμπλοκῇ, εἶχε φονεύσει τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακούβ-μπεη τὸν Κεδρι-μπεη.

Τὸ θέρος τοῦ 1879 τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν Μαζαρακίῳ, κωμοπόλει τῆς Θεσπρωτίας, ἡ φάρα τοῦ Ταχέρ Ἀθανάσι, ἐξηκολούθει πόλεμον ἐπὶ μῆνας μετὰ τῆς ἀντιπάλου φάρας, καὶ ἐφονεύοντο ἐκάστοτε πέντε ἢ ἐξ ἄνθρωποι.

Ἐν Βόλῳ ἢ Μούρτω, παραθαλασσίῳ χωρίῳ ὅπου σταθμεύει πάντοτε, πολεμικὸν ὀθωμανικὸν πλοῖον, ἡ φάρα τοῦ Χαμίτ-μπεη ἦτο εἰς ἀδιάκοπον συμπλοκὴν μετὰ τὴν φάραν τοῦ Μαχμούτ-Ζέρι, μάλιστα ἡμέραν τινα τοῦ 1879, διαιεθὲν τὸ χωρίον, ἐσώθη τῇ ἐπεμβάσει τοῦ πληρώματος τοῦ πολεμικοῦ πλοίου, ἐφονεύοντο δὲ ἐκάστοτε δύο καὶ τρεῖς ἐξ αὐτῶν. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Αὐλώνας τὸ 1880, οἱ μπέηδες ἐκ χωρίου Τσαπράτι, ἐπὶ κεφαλῆς ὁ Μαχμούτ-βέης, ἐπειδὴ πρὸ ἡμερῶν εἶχον φονεύσει ἕτερον μπέη ἐκ τοῦ χωρίου Κάνινα ἐν συμπλοκῇ, ἡ διοικήσις Αὐλώνας συνέλαβε τὸν φονέα καὶ εἶχε αὐτὸν εἰς τὰς φυλακὰς Αὐλώνας, ἡ ἀντίπαλος φάρα ἐκ Κάνινα, πνέουσα σφοδρὰν ἐκδίκησιν καὶ γινώσκουσα ἐκ τῶν προτέρων ὅτι οὐδεμία πραγματικὴ ποινὴ ἤθελε ἐπιβληθῆ τῷ φυλακισθέντι, ἐν σώματι περὶ τοὺς 150 Ἄλβανούς ἀπὸ Κάνινα ὀπλισμένοι εἰσῆλθον εἰς Αὐλώνα, διὰ τῆς βίρας ἐξεδίωξαν τοὺς φρουροῦντας τὸ διοικητήριον χωροφύλακας, ἔθραυσαν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐφόνευσαν τὸν φυλακισμένον ἀντίπαλόν των.

Τοιαῦτα παραπλήσια συνέβαινον καὶ εἰς ἄλλα χωρία καὶ κωμοπόλεις μέχρι τοῦ Ἄψου ἐφρησύαζε δὲ ὁ Ἀλβανικὸς Σύνδεσμος μέχρι τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1880, ὅτε παρουσιάσθη ἡ στιβαρὰ χεῖρ, ἦν πολὺ ὀρθῶς ὁ κ. Δε Γουβερνάτις ἐζήτηει, ὅπως συνενώσῃ λαοὺς διηρημένους ἀπὸ Ἄψου μέχρι Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ἀλλὰ παρουσιάσθη ἡ κατάλληλος, ἡ φυσικὴ

χείρ, ὄχι ἡ συμφέρουσα τῷ κ. Δε Γουβερνάτι, ἡ ἀναπληρώ-
σασα τὴν ἀσθενῆ χεῖρα τῆς Ἑλλάδος.

Ὀλίγον ἐπηρέασε ἡ Συνδιάσκεψις τοῦ Βερολίνου τῷ 1880, ἣτις ἐπροσδιώρισε τὰ ὄρια ἀκριβῶς τὰ μέλλοντα νὰ παρα-
χωρηθῶσι τῇ Ἑλλάδι, τοὺς ἐν Ἠπειρῷ ἐν γένει, ἰδίως τοὺς
Ἀλβανούς Μουσουλμάνους, διότι πάντοτε ἔμενον ἐκκρεμῆς τὸ
ζήτημα, τίς ὁ ἐκτελεστής τῶν ἀποφασισθέντων. Ὅτε ὅμως
μετὰ τὴν Συνδιάσκεψιν, ἡ μεγάλη Βρετανία, ἀπέστειλε ἐν
Ἠπειρῷ δύο ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, οἵτινες διὰ τοῦ πολε-
μικοῦ ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου ἢ «Ἴρις» ἀπεβιβάσθησαν εἰς
Σαγιάδα, καὶ διήλθον τὰ κυριώτερα μέρη τῶν παραχωρη-
θέντων χωρῶν, περιπλέοντος τοῦ ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου τὰς
ἀκτὰς τῆς Ἠπειροῦ ἀπὸ Σαγιάδας μέχρι Πρεβέζης, ὁπόθεν
ἔμελλε νὰ παραλάβῃ τοὺς δύο ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, τότε
εἶδον οἱ κάτοικοι ἐν γένει τῆς Ἠπειροῦ τὴν στιβαρὰν χεῖρα
ἣτις ἔμελλε νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἀποφασισθέντα. Πράγματι οἱ
δύο ἀνωτέροι ἀξιωματικοί, ὅτε διερχόμενοι τῶν κωμοπόλεων
δι' Ἰωαννίνων, Ἄρτης καὶ Πρεβέζης, προσήρχοντο πρὸς αὐ-
τοὺς ἀδιακρίτως Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι, ὅπως πληρο-
φορηθῶσι τὰ συμβαίνοντα, πρὸς ὅλους ἐν γένει οἱ ἀνωτέροι
ἀξιωματικοὶ Ἄγγλοι ἔλεγον διὰ γλώσσης καθαρᾶς, πρῶτον
τὰ ὀρισθέντα ὄρια, δεύτερον ἐπληροφόρου καὶ ἐβεβαίουν τοὺς
προσερχομένους, ὅτι ἡ Εὐρώπη θέλει σκεφθῆ καὶ πῶς θὰ ἐκ-
τελέσῃ τὰ ἀποφασισθέντα, ἅπαντες δὲ οἱ Ἠπειρώται ἐνόη-
σαν διὰ τῆς παρουσίας τῶν δύο ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν, ὅτι
καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ Ἀγγλία μόνη, ἤθελε φροντίσει τὰ τῆς ἐκ-
τελέσεως. Ἀμα ἤρξαντο οἱ δύο Ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ νὰ πε-
ριδεύωσι τὴν Ἠπειρον, καὶ μέχρις οὗ φθάσωσιν εἰς Πρεβέζαν,
οἱ φίλοι των Πρόξενοι συνεβούλευσαν τὰς ὀθωμανικὰς ἀρχὰς,
ὅπως ἐπιτροπὴ ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἰδίως Μαργαριτίου, ὅπου τὰ
δύο τρίτα τοῦ ὁποίου εἰσὶν Ὀθωμανοὶ Ἀλβανοὶ καὶ ἣτις συμ-
περιλαμβάνετο εἰς τὰ νέα ὄρια, ἔλθῃ ἐν Πρεβέζῃ καὶ πα-
ρουσιασθῆ εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς Ἄγγλους, καὶ
ἐγχειρήσει ἀναφορὰν τῶν Θεσπρωτῶν τούτων Ἀλβανῶν ὅτι
ἐπ' οὐδενὶ τρόπῳ, ὡς Ἀλβανοὶ ἤθελον νὰ προσαρτηθῶσιν εἰς
τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ νὰ ἀπαρτίσωσι μέρος τῆς Ἀλβανίας, ὅτι
μέχρι Πρεβέζης ἐξεδίκουν ὡς Ἀλβανικὴν τὴν χώραν, καὶ δὴ
ἐν ἀνάγκῃ, ἤθελον λάβῃ τὰ ὄπλα καὶ μέχρις ἐσχάτων πο-
λεμήσωσι κατὰ πάσης παραχωρήσεως τῆς χώρας των εἰς
τὴν Ἑλλάδα. Πράγματι ἦλθεν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, δηλαδὴ τὴν
ἔφεραν, τὴν δὲ ἀναφορὰν συντάξαντες οἱ ἀρμόδιοι γαλλιστὶ
ὑπέγραψαν οἱ Θεσπρωτοὶ οὗτοι ἀγνοοῦντες παντάπασιν τὴν
ἐννοίαν τοῦ κειμένου. Ἐν τούτοις τὴν προτεραιάν τῆς ἀρί-
ξεως ἐν Πρεβέζῃ τῶν ἄγγλων ἀξιωματικῶν, δύο ἐκ τῶν
προκρίτων τούτων Θεσπρωτῶν, ὡς ἱατρὸν τους κρυφίως μὲ
παρεκάλεσαν, ὅπως τοῖς ἐξηγήσω τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ
ἐγγράφου, ὅπερ ὑπέγραψαν καὶ ἔμελλον νὰ ἐγχειρήσω-
σι τοῖς ἄγγλοις ἀξιωματικοῖς, ὡς ἐκ τούτου ἐγνώρισα τὸ
ἐμπεριεχόμενον, ὅπερ καὶ ἔπραξα πιστῶς καὶ ἀκριβῶς, ἐ-
ρῶτήσας δὲ αὐτοὺς τίς ὁ γράψας τὴν ἀναφορὰν, μοὶ εἶπον ὅτι
ὁ συντάξας ταύτην ἦτον ἐπιθεωρητὴς τῶν δικαστηρίων ἐκτά-
κτως ἀποσταλείς εἰς Ἠπειρον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Ἄρ-

μένιος, ὅστις ἐτύγχανε τότε ἐν Πρεβέζῃ. Τὴν ἐπιούσαν ἐνε-
χέρησαν τὴν ἀναφορὰν εἰς τοὺς ἄγγλους, καὶ ὡς μὲ ἐβεβαί-
ωσαν οἱ φίλοι μου Θεσπρωτοὶ, οἱ ἄγγλοι τοὺς ἀπήντησαν, ὅτι
ὅλα ταῦτα εἰσὶ μάταια, ὅτι ἀρκετὰ ἡ Τουρκία τοὺς ἠπά-
τα, ὑποσχομένη διοίκησιν ἀγαθὴν τοῖς ὑπηκόοις της, καὶ ὅτι
ἡ Εὐρώπη θὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἀποφασισθέντα ἐν Βερολίνω.

Ἡ ἀποστολὴ αὕτη κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1880 ἐν Ἠπειρῷ
τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἀγγλικῆς ἐπιτροπῆς, εἶχε τί τὸ ἐ-
πιβάλλον, οἱ Χριστιανοὶ ὀλίγον ἐνεθάρρυνθησαν, οἱ δὲ Μου-
σουλμάνοι Ἀλβανοὶ, σκεφθέντες ὀριμώτερον, ἐτροποποίησαν
σπουδαίως τὰς σκέψεις των ὅσας ἐν ἀρχῇ ἀνέφερον. Τί δὲ
συνέβη ἐν Ἠπειρῷ ἰδίᾳ παρ' αὐτοῖς τοῖς Μουσουλμάνοις Ἀλ-
βανοῖς, ὄχι ἐπιτόλαιον καὶ παιδαριῶδες ἤθελεν εἶσθαι ἐκ μέ-
ρους μου, ἀλλ' ἐγκλημα νὰ ἐκθίσω ταῦτα, πολὺ δὲ μάλλον
ὅτι δὲν ἔχω, τὴν ἀπαιτουμένην βεβαιότητα, διότι κατὰ Αὐ-
γουστον τοῦ 1880 ἡ ὀθωμανικὴ ἀρχὴ μὲ διέταξε καὶ ἐντός
24 ὡρῶν ἐγκατέλειψα τὴν χώραν. Ἐν βέβαιον καὶ δημοσίᾳ
δύναμαι νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὸ 1881, πρὶν ἢ ἡ Ὑψηλὴ Πύλη
ἐκτελέσῃ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποφασισθέντα, ὡς πρὸς
τὰ νέα ἑλληνικὰ ὄρια, ὁ γενικὸς Διοικητὴς Μουσταφᾶ Ἀσσημ.
Πασᾶς, ἐλθὼν ἐξ Ἰωαννίνων εἰς Πρεβέζαν τηλεγραφικῶς προσ-
εκάλεσε ἐν Πρεβέζῃ τοὺς πρωτεύσαντας ἐν τῷ Ἀλβανικῷ
Συνδέσμῳ τὸν Μουσταφᾶ-βέην ἐξ Ἰωαννίνων, Μουσταφᾶ-πα-
σᾶ Βλιώρα ἐξ Αἰλῶνος, Ὁμέρ-βέην Βρυώνη ἐκ Βερατίου, οἵ-
τινες ἐλθόντες εἰς Πρεβέζαν, σὺν τῷ Νομάρχῃ Πρεβέζης Κια-
ζήμ-βέην γαμβρῷ τῶν ἀδελφῶν Ντίνου ἐκ Πρεβέζης, συνέ-
λαβε αὐτοὺς καὶ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς χωροφυλακῆς Ἠ-
πειροῦ τοὺς ἀπέστειλεν ἐξορίστους εἰς Δαρδανέλια, πλὴν τοῦ
Ἀβδούλ-βέην Φορσίση, ὃν ἐφυλάκισεν ἐν Πρεσρένη, καὶ τῶν
ἀδελφῶν Ντίνων τοῦ Ἀβεδίν πασᾶ, ὃν ἐδιώρισε Νομάρχην ἐν
Ἀσίᾳ καὶ τοῦ Βεσὺλ πασᾶ Νομάρχην Σινώπης, ἀλλὰ μὴ
δυναμένους νὰ ἐπανέλθωσιν ἐν Ἠπειρῷ.

Ἐκ τῆς γενέσεως, ὑπάρξεως, καὶ τέλους τοῦ Ἀλβανικοῦ
Συνδέσμου, πέπεισμαι ὅτι δύνασθε κάλλιστα νὰ φαντασθῆτε
ὁποῖον ὄπλον ἀκατάλληλον καὶ φαντασιῶδες, μετεχειρίσθη ἡ
Τουρκία κάλλιστα γινώσκουσα τὴν νεκρὰν μὲν, ἀλλ' ἀτυχῶς
ἀσθενῆ χεῖρα τῆς Ἑλλάδος. Τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐθνικὴν
ὑπόθεσιν ἐπιτυχούσα πληρέστατα τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ τῆς
ἡ Τουρκία, δηλαδὴ, νὰ μὴ παραχωρήσῃ τίποτε ἐκ τῆς Ἠ-
πειροῦ, διότι κάλλιστα ἐγίνωσκε τὴν ἀξίαν τῶν Ἰωαννίνων,
ὡς πρὸς τὴν Ἀλβανίαν.

Μὴ λοιπόν, πλέον σὰς ἀπατώσιν οἱ κενόσπονδοι, γράφοντες
καὶ λέγοντες Ἀλβανίαν καὶ Μακεδονίαν, μὴ δίδετε πίστιν
εἰς τοὺς ἐκάστοτε κοινοποιοῦντας ἡμῖν, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ διε-
κήρυξαν ὅτι θέλουσιν τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνωσίν των.

Τὸ Ἀλβανικὸν καὶ Μακεδονικὸν ζήτημα, εἶναι ζήτημα
ἐθνικῆς συντάξεως, ἰδίως στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς, ὡν ἀ-
τυχῶς στερούμεθα ἀπολύτως.

Ἀπευθυνόμενος δὲ πρὸς τὰ ὑγιᾶ εἰσέτι μέρη τοῦ ἐθνικοῦ
σώματος, ἰδίως πρὸς τὴν ἀθῶαν νεολαίαν, τὴν μὴ περιβλη-
θεῖσαν ἀκόμη τὸν χιτῶνα τούτου τῆς πολιτικῆς διαφθορᾶς,

καθυποβαλλω αὐτοῖς, καλλίστα εἰδώς ὅτι εἶμαι πάντῃ ἀκατάλληλος, ὅπως μὴ ἀναμνησθῶσιν ὠρίμως τῆς προγονικῆς εὐκλείας καὶ δόξης, διότι τούτων οἰκειοποιήθη σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος λατρεύων καὶ καλλιεργῶν αὐτήν, ὥστε περιττοὶ λογιζόμεθα πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμηθῶσι, νὰ μελετήσωσιν ἐσκεμμένως τὴν ἀπ' εὐθείας πατρικὴν μας κληρονομίαν, ἣτις συνιστάμενη εἰς ἀνηκούστους καὶ ὑπερανθρώπους θυσίας, ὀλοκαυτώματα καὶ ἀνδραγαθήματα, διότι δὲν περιωρίσθησαν οἱ πατέρες μας, ν' ἀπολέσωσι τὴν περιουσίαν των, νὰ φρονεῖθωσιν ἐν πολέμῳ, νὰ πεινῶσιν, ὅσον φυτικὸν ἐν ὄρῳ πολέμου, ἀλλὰ ἀπηγορεύθησαν, ἐσουβλίθησαν, ἐσφυριλατῆθησαν, ἐπνίγησαν, κυρίως δὲ ὅπερ ὑπερτιμῶ αὐτοῦς, μετὰ πατριωτικῆς ὑπερηφάνειας, εἶδον τὰς γυναῖκάς των, τὰς ἀδελφάς των, καὶ τὰς θυγατέρας των καὶ τέκνα των, ἐξανδραποδισθέντα καὶ ὡς κτήνη πωλούμενα εἰς τὰς ἀγυῖας Κωνσταντινουπόλεως Κερου, Ἀλεξανδρείας καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ Ἀφρικῆς. Τοσοῦτον δὲ ὑψηλὰ, ἡθικὰ, ἦσαν τὰ κατορθώματα ταῦτα, ὥστε ὁ ποιητὴς καὶ ὁ Ζωγράφος, ἐν τῇ πεπτῳη φαντασίᾳ των, δὲν ἠδυνήθησαν καταλληλότερον, νὰ τὸ παραστήσωσι καὶ ζωγραφίσωσι, εἰμὴ τόσον ὑψηλὰ, ὥστε, προστήγγισαν τοὺς πόδας τοῦ Ἰψίστου Θεοῦ, ὅστις ἐν τῇ ἀπέριω δικαιοσύνῃ του εὐσπλαχνισθεὶς αὐτῶν ἠξίωσε τοὺς πατέρας μας νὰ ἴδωσι αἴσιον τὸ πέραν τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐνδοξοῦ ἀγῶνός των, τοῦ νὰ θεμελιώσωσι μόνον τὴν ἑλληνικὴν ἀναγέννησιν.

Πῶς λοιπὸν, εἰσέτι ἀνέχονται τὰ ὑγιῆ τοῦ ἔθνους στοιχεῖα, ἡ νεολαία, τοιοῦτον ἐξευτελισμὸν τοιαύτην ταπεινώσιν, τότεν εὐγενούς καὶ ἐνδοξοῦ πατρικῆς κληρονομίας;

Ἄς σπεύσωσι, ὅπως κάλλιον νομίσωσι, τὸ ταχύτερον, καὶ μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς, μετὰ θάρρους καὶ γενναιότητος νὰ ἀνυψώσωσι τὴν πατρικὴν ταύτην κληρονομίαν, ἣτις εἶναι ἡ θεία ἐλευθερία ἐκ τοῦ βροθόρου εἰς ὃν κυλιέται, ἀλλὰ νὰ τὴν θέσωσι ἐπὶ τοῦ φυτικῆ καὶ μόνου καταλλήλου αὐτῆς θρόνου ἐφ' οὗ στηρίζεται, προχέεται, εὐδοκίμει ἡ ἐλευθερία, θρόνος ὅστις πρέπει νὰ ἔχη τὰ τρία ταῦτα στηρίγματα, τὸν νόμον, τὴν τάξιν, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ συμπεριλαμβάνοντες ὡς προστάτην καὶ ἀρωγόν, τὴν βασιλείαν, ἣτις δικαιοσύνης ἔνεκεν ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν πταίει καὶ ἣτις εἶναι σήμερον στοιχεῖον ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἔνευ διότι ὀπισθεν αὐτῆς, δὲν βλέπω μόνον τὴν ἀναρχίαν, ἀλλὰ τὸ χάος καὶ τὴν ἄβυσσον, ἃς ἱκανοποιήσωσι θεοτίως τὴν πατρικὴν μας κληρονομίαν.

Ο ΚΑΡΟΛΟΣ ΣΕΜ ΓΙΟΣ ΦΡΕΣΕΝΙΟΣ.

Ὅτε πρὸ τριακονταετίας ὁ διάσημος Liebig ἔτεμε νέας ὁδοὺς ἐν τῇ χημείᾳ, συνέλεξε περὶ ἐκὺτὸν ὀμάδα φιλομαθῶν καὶ δι' εὐφυῖας πεπρωκισμένων σπουδαστῶν, ὅτινες ὄφειλον τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀντιπροσωπευομένην ἐπιστήμην νὰ συμπληρώσωσι καὶ νὰ συνεχίσωσιν. Εἰς τῶν ἀρίστων μεταξύ τούτων ἦτο, πρὸ τοῖς Hofmann, Schlossberger, Weltzien, καὶ ἄλλοις, καὶ ὁ πολὺς Dr Karl Bemigius Fresenius, καθηγη-

τῆς τὰ νῦν, αὐλικὸς μυστικὸς σύμβουλος, καὶ διευθυντὴς τῶν χημικῶν καὶ φαρμακευτικῶν ἐργαστηρίων καὶ ἐκπαιδευτηρίων ἐν Βισβαδεν. Γεννηθεὶς ἐν Φραγκφούρτῃ τῇ 28 Δεκεμβρίου τοῦ 1816, καὶ ἐξ εὐπόρων γονέων καταγόμενος, τὴν πρώτην μόρφωσιν ἔλαβεν ἐκ τοῦ ἐκείσε Γυμνασίου, εἶτα ἐπειδὴ ἔεινε μεγάλως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φαρμακευτικῆς, ἠεροῦσατο τῆς Βοτανικῆς καὶ Χημείας εἰς τὸ ἐν Senckenberg Ἰνστιτούτον, καὶ ἀφιερῶθη τέλος ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν χημείαν, ἣν ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς ἐν Βόννῃ, εἶτα δὲ εἰς Γκίτσεν. Ἐνταῦθα ἦτο μαθητὴς τοῦ Liebig, διὰ δὲ τῶν σχέσεων αὐτοῦ μετὰ τοῦ σοφοῦ διδασκάλου κατέστη ἐν βραχεῖ τοσοῦτον οἰκείος, ὥστε κατὰ τὸ 1841 ὁ Liebig προσέλαβεν αὐτὸν ὡς βοηθόν, καὶ ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς σπουδαιοτάτας αὐτοῦ ἐργασίας. Κατὰ τὸ ἔτος 1843 ἀνεδείχθη ὁ Fresenius ὡς ὑφηγητὴς τῆς Χημείας, εἰς Γκίτσεν. εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ εἶχε πλήρες τὸ ἀκροατήριον, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ φήμη τοῦ Liebig εἴλακε πλῆθος ἀκροατῶν εἰς Γκίτσεν, ὅτινες ἐρχομένον προδιδραχῆς τινοῦ ἐν τῇ Γενικῇ, ἰδίᾳ δ' ἐν τῇ Ὄργανικῇ Χημείᾳ, ἣν δὲν ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τοῦ σεπτοῦ διδασκάλου των ἔνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ φιλομαθεῖς παρεπέμποντο εἰς τὸν Φρεσένιον. Αἱ ἐκ τῆς ἑδρας ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου σπουδαῖαι αὐτοῦ ἐργασίαι κατέστησαν αὐτὸν ὀνομαστόν, καὶ τὸ 1846 ἐκλήθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς, Χημείας, καὶ Τεχνολογίας εἰς τὸ ἐν Βισβαδεν ἀγρονομικὸν Ἰνστιτούτον, ἐνθα εὗρεν ἀμέσως κατάλληλον κύκλον ἐνεργείας. Ἐπειδὴ δ' ἠνησχολήθη εἰδικῶς ἐν τῇ ἀναλυτικῇ χημείᾳ ὅπου ἔσχε μέγιστον κύρος), καὶ ἐπειδὴ ὑπέλειπετο αὐτῷ ἀρκετὸς χρόνος, ἔδρυσεν ἐπίσης εἰς Βισβαδεν Χημικὸν ἐργαστήριον ἰδίᾳ διὰ σκοποῦς ἀναλυτικῆς, καὶ προσέλαβεν ἀριθμὸν τινα μαθητῶν. Ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τούτου ἀνεφάνησαν προϊόντος τοῦ χρόνου διακεκριμένοι χημικοὶ βιομηχανοὶ καὶ φαρμακευταί, ὡς ἐπίσης καὶ πλείους πολυτίμων ἀναλύσεων, π. χ. πάντων τῆς Νάσσου καὶ τῶν γειτνιαζόντων μερῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, καὶ ἀπερῶθημα τεχνικὰ καὶ φυσικὰ προϊόντα. Διὰ ποικίλων προσκλήσεων καὶ παραρμήσεων συνήνωσεν ὁ Φρεσένιος μετὰ τοῦ χημικοῦ αὐτοῦ ἐργαστηρίου εἰτέτι καὶ φαρμακευτικὸν ἐκπαιδευτήριον, ὅπερ μέχρι σήμερον ἐπιμελῶς ἐνεργεῖ.

Ἡ μετὰ τοῦ Will μέθοδος αὐτοῦ περὶ ἀκκλομετρίας καὶ ὀξυμετρίας ἣτις τῇ συνεινέσει αὐτοῦ ἐδημοσιεύθη, εὗρεν γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ.

Πλὴν τῆς πρακτικῆς περὶ τὸ διδάσκειν ἐνεργητικότητος αὐτοῦ, ὠφέλησε μεγάλως καὶ ὡς συγγραφεὺς διὰ τῶν περισπουδᾶστων αὐτοῦ συγγραμμάτων «περὶ τῆς ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς ἀναλύσεως,» διὰ τοῦ συγγράμματος «Χημεία ἐφαρμοσμένη εἰς τὴν ἀγρονομίαν,» διὰ τῶν «χημικῶν ἀναλύσεων τῆς σπουδαιοτάτης πηγῆς Νάσσαου,» διὰ τοῦ «περιοδικῆς τῆς ἀναλυτικῆς χημείας» διὰ τῆς «ἱστορίας τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων ἐν Βισβαδεν,» καὶ δι' ἄλλων πολλῶν. Τὸ ἐγκριτόν αὐτοῦ ἀεγχειρίδιον περὶ χημικῶν ἀναλύσεων μετεφρά-